

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Unsko-sanski kanton
Općina Velika Kladuša
JU CENTAR ZA SOCIJALNI RAD
VELIKA KLADUŠA

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina
Una-Sana canton
Municipality of Velika Kladuša
CENTER FOR SOCIAL WORK
VELIKA KLADUSA

**PROGRAM RADA I FINANSIJSKOG POSLOVANJA
JU CENTAR ZA SOCIJALNI RAD VELIKA KLADUŠA
ZA 2011.GODINU**

Velika Kladuša, februar 2011.godine

Adresa: Cazinska br. 3, 77230, Velika Kladuša
Telefon/fax: 00387(0)37/775-065, e-mail: czsr@velikakladusa.gov.ba.

SADRŽAJ

1. UVOD	3
2. PROGRAM RADA	4
2.1. Zakonska regulativa	4
2.2. Opći i drugi akti JU Centar za socijalni rad Velika Kladuša	5
2.3. Saradnja sa osnivačem i drugim subjektima	5
2.4. Materijalno-tehničko opremanje	6
2.5. Socijalna zaštita	6
2.5.1. Osnovna prava lica sa invaliditetom	6
2.5.2. Novčana i druga materijalna pomoć	7
2.5.3. Stalna novčana pomoć	7
2.5.4. Novčana naknada za pomoć i njegu od strane drugog lica	7
2.5.5. Jednokratne novčane pomoći	7
2.5.6. Usluge socijalnog i drugog stručnog rada	8
2.5.7. Porodična zaštita	8
2.5.8. Smještaj lica u drugu porodicu	8
2.5.9. Smještaj u ustanove socijalne zaštite	8
2.5.10. Zaštita civilnih žrtava rata	9
2.6. Zaštita porodice sa djecom	9
2.7. Zdravstvena zaštita	10
2.8. Rad na spriječavanju društveno negativnih pojava	10
2.8.1. Rad sa odgojno zapuštenom delikventnom djecom i omladinom	10
2.8.2. Nasilje u porodici	10
2.8.3. Trgovina ljudima	11
2.8.4. Skitnja i prosijačenje	11
2.9. Posredovanje u razvodu braka	11
2.10. Administrativno – tehnički poslovi	12
3. FINANSIJSKI PROGRAM POSLOVANJA	12
4. ZAKLJUČAK	14

1. UVOD

Djelatnost JU Centar za socijalni rad Velika Kladuša u 2011. godini, odvijati će se u skladu sa programskim ciljevima i sadržajima socijalne i dječije zaštite na području koje pokriva ova Ustanova, zavisno od cjelokupnih društvenih kriterija koji će uslovljavati proces rada, te prilagođavanje novonastalim uslovima, a posebno onim koji se tiču finansijskih sredstava koja će biti utvrđena za rad ove Ustanove budžetom Osnivača za 2011. godinu

U cilju daljeg razvoja i unapređivanja svih kategorija socijalne zaštite JU Centar za socijalni rad Velika Kladuša će kao nosilac socijalno-zaštitnih funkcija svoju dejlatnost u 2011. godini izvršavati putem:

1. Stručno - analitičke djelatnosti koja će obuhvatiti stručni rad sa aspekta nastanka socijalnih problema, utvrđivanje socijalnih problema građana i njihovih porodica kao i pojedinaca na području Općine Velika Kladuša, planiranje, programiranje i preduzimanje mjera i akcija na sprečavanju širenja socijalnih problema.
2. Upravno - pravna djelatnost koja će sadržavati vršenje javnih ovlaštenja, koja proizilaze iz zakona i drugih propisa i odluka, a odnose se na socijalnu zaštitu, zaštitu materijalno neobezbijedenih i za rad nesposobnih lica, zaštitu porodice sa djecom, dječiju zaštitu, zaštitu samohranih majki, zaštitu žena porodilja, zaštitu djece i omladine ometene u psiho-fizičkom razvoju, zaštitu starih lica bez porodičnog staranja, zaštitu lica sa društveno negativnim ponašanjem, zaštitu osoba sa invaliditetom, civilnih žrtava rata, odnosno zaštitu svih lica i porodica u stanju socijalne potrebe.
3. Socijalno - uslužne djelatnosti koje će u sebi sadržavati pružanje usluga korisnicima socijalne zaštite i građanima kao što su: stručna objašnjenja, upustva za ostvarivanje pojedinih prava iz porodične i druge zaštite, zaštite civilnih žrtava rata, zaštite imovine lica pod starateljstvom, maloljetnika nezbrinutih ili zanemarenih, maloljetnih i samohranih lica na području lokalne zajednice.
4. Statističko - dokumentaciona djelatnost koja će se sastojati u prikupljanju i obradi podataka od značaja za socijalni razvoj i realizaciju socijalne politike, dječije i porodične zaštite, kroz jedinstveni informacioni sistem-bazu podataka na nivou, Kantona i Federacije.
5. Finansijska djelatnost koja će obuhvatiti cjelokupno materijalno-finansijsko poslovanje JU Centar za socijalni rad Velika Kladuša, izradu periodičnih obračuna, finansijskog plana, završni račun, finansijsku dokumentaciju za realizaciju svih socijalnih projekata i dr.

Međutim, i pored svega gore navedenog JU Centar za socijalni rad Velika Kladuša će u 2011. godini nastojati izvršiti sve postavljene zadatke u pogledu svih vidova zaštite i pomoći građanima. U 2011. godini nastaviti će se sa kvalitetnijim pružanjem usluga socijalne zaštite iz utvrđenog djelokruga rada i propisane nadležnosti, putem stručnih timova i samostalnim radom na zaduženim referatima, što će u organizacionom i funkcionalnom smislu činiti zaokruženu cjelinu u obavljanju predviđenih poslova.

2. PROGRAM RADA

2.1. Zakonska regulativa

Socijalna politika je Ustavno različito definisana na nivou entiteta. U FBiH na način da se sa nivoa Federacije uređuju osnovna prava i oblasti socijalne i dječije zaštite, a uvođenje u pravo je i ostavljeno u nadležnost kantona i općina i to različito na spram ekonomske moći svakog kantona ponaosob. Ovakvo uređenje na Federalnom nivou usložnjava situaciju i čini nepravdu u preraspodjeli siromaštva.

JU Centar za socijalni rad Velika Kladuša će i u 2011. godini poštovati i primjenjivati zakonske propise, te pratiti sve promjene u zakonskoj regulativi. Neki od važnijih zakonskih propisa koji su u svakodnevnim primjeni u ovoj Ustanovi su:

1. Zakon o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom F/BiH ("Službene novine Federacije BiH", broj: 36/99, 54/04, 39/06 i 14/09);
2. Zakonom o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodica sa djecom Unsko sanskog kantona ("Službeni glasnik USK", broj: 5/00, 7/01), pored navedenog Zakona iz oblasti socijalne zaštite tu su još i Instrukcije o visini novčanih iznosa koje se isplaćuju po Zakonu o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom br.09-41-5265-1/04 od 15.04.2005.godine, Upustvo o provođenju odredbi Zakona socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom koje reguliše prava naknade plaće ženi majci u radnom odnosu ("Službeni glasnik USK", broj:7/01),
3. Porodični zakon FBiH („Službene novine FBiH“ br.35/05),
4. Zakon o zaštiti od nasilja u porodici („Službene novine FBiH“ br.22/05),
5. Krivični zakon FBiH („Službene novine FBiH“ br.35/03, 21/04, 18/05, 28/05),
6. Zakon o Krivičnom postupku FBiH („Službene novine FBiH“ br. 35/03, 37/03, 78/04, 27/07, 53/07 i 09/09),
7. Pravila o odgojnim preporukama, o odgojnim mjerama i kažnjavanju maloljetnika („Službene novine FBiH“ br.43/98),
8. Zakon o zaštiti lica sa duševnim smetnjama („Službene novine FBiH“ br.37/01),
9. Uredba o primjeni odgojnih preporuka prema maloljetnicima („Službene novine FBiH“ br.6/09),
10. Memorandum o razumijevanju („Službeni glasnik“ br.44/06),
11. Zakon o radu FBiH („Službene novine FBiH“ br.43/99, 32/00 i 29/03),
12. Zakon o upravnom postupku („Službene novine FBiH“ br.2/98),
13. Odluka Vlade Unsko sanskog kantona o utvrđivanju prava na zdravstveno osiguranje br. 03-017-1804/05 od 29.06.2005.godine,
14. Instrukcije o primjeni odluke Vlade Unsko sanskog kantona br.03-017-1804/05 od 11.10.2005.godine i drugi zakoni vezani za konkretna pitanja.

2.2. Opći i drugi akti JU Centar za socijalni rad Velika Kladuša

Ova Ustanova je do sada u svom radu od općih akata primjenjivala Pravila JU Centar za socijalni rad Velika Kladuša i Pravilnik o radu JU Centar za socijalni rad Velika Kladuša. Međutim, navedeni dokumenti trebaju hitne izmjene i usaglašavanje sa zakonskim propisima. U 2011. godini JU Centar za socijalni rad Velika Kladuša planira urediti opće akte JU Centar za socijalni rad Velika Kladuša što podrazumijeva donošenje slijedećih općih akata:

1. Pravila JU Centar za socijalni rad Velika Kladuša;
2. Pravilnik o radu i sistematizaciji radnih mjesta;
3. Pravilnik o disciplinskoj odgovornosti ;
4. Pravilnik o zaštiti na radu i zaštiti od požara;
5. Poslovnik o radu Upravnog odbora JU Centar za socijalni rad Velika Kladuša;
6. Pravilnik o kućnom redu u JU Centar za socijalni rad Velika Kladuša;

Pored navedenog u 2011. godini ova Ustanova planira uskladiti izgled pečata i štambilja sa zakonskim propisima koji propisuju izgled pečata i štambilja.

2.3 Saradnja sa osnivačem i drugim subjektima

Ovaj Centar će i u 2011. godini raditi na poboljšanju i jačanju saradnje sa slijedećim subjektima:

- Federalnim ministarstvom rada i socijalne politike, Ministarstvom zdravstva i socijalne politike Unsko-sanskog kantona, Organima uprave Općine Velika Kladuša, Općinskim načelnikom, Mjesnim zajednicama sa područja Općine Velika Kladuša, te strankama sa područja Općine.
- Preduzećima, osnovnim i srednjim školama, omladinskim i dječijim organizacijama, raznim udruženjima na nivou općine, kantona i šire.
- Organizacijama socijalne zaštite, posebno ustanovama i zavodima u kojima su smještena maloljetna i punoljetna lica sa područja naše Općine.
- Sa nadležnim organima i ustanovama kao što su: Općinski sud, Tužilaštvo USK-a, Policijskom upravom Općine Velika Kladuša, Domom zdravlja Općine Velika Kladuša i drugim organima i ustanovama.
- Sa humanitarnim i humanim organizacijama i udruženjima.
- Sa Centrima za socijalni rad sa područja drugih Općina.

Sa navedenim subjektima već postoje značajna iskustva i rezultati, a tokom 2011. godine i narednih godina nastojati ćemo tu saradnju poboljšati sa osnovnim ciljem da svi zajedno više doprinesemo stabilizaciji socijalno-ekonomskog stanja naših građana, većim zadovoljavanjem njihovih socijalnih potreba, te spriječavanjem negativnih društvenih pojava i sl. Ova Ustanova će inicirati konkretne aktivnosti na uspostavljanju bolje međusobne informiranosti subjekata i na boljoj koordinaciji i saradnji. Također, će uzeti aktivno učešće u akcijama koje budu pokretali drugi.

Pored navedenih subjekata nastojati će se intenzivirati saradnja sa svim Nevladinim organizacijama koje se direktno ili indirektno bave pitanjima socijalne zaštite, zaštite porodice sa djecom i civilnih žrtava rata, te i sa onima koje se bave drugim društvenim pitanjima. Ta saradnja podrazumjeva bolje međusobno informisanje o pojavama i događajima, koordiniranje rada u realizaciji projekata, realizaciju programa edukacije i sl.

U 2011. godini planira se održati saradnja sa Predsjednicima Mjesnih zajednica, članovima savjeta Mjesnih zajednica, i zainteresovanim vijećnicima kako bi se unaprijedila saradnja u sagledavanju stvarnog socijalno-ekonomskog statusa stanovništva koje se obraća Centru za pomoć bilo da je radi o jednokratnoj, stalnoj ili nekom drugom vidu pomoći.

Kroz zajednički rad pokušati će se djelovati na promjenu svijesti mlađeg stanovništva koje je sposobno za rad, a koji imaju zemlju da se ta zemlja obrađuje. Također, iste projekte provodi Općinski organ uprave Općine Velika Kladuša pa računamo na podršku istog Organa i zajedničko djelovanje.

2.4 Materijalno-tehničko opremanje i jačanje

Da bi što kvalitetnije izvršavao svoju važnu i odgovornu društvenu funkciju JU Centar za socijalni rad Velika Kladuša pored kvalitetnog stručnog kadra treba da ima i materijalno – tehnička sredstva i opremu. Trenutno ovoj Ustanovi nedostaju najmanje 4 kompjutera, te druga sredstva i oprema. Očekuje se u 2011. godini da ćemo uz pomoć Osnivača uspjeti obezbijediti potrebna sredstva u cilju materijalno – tehničkog jačanja i opremanja.

U toku 2011. godine planira se izraditi web stranica (csrvelikakladuša.ba) za internet prezentaciju na kojoj će se moći naći informacije o Ustanovi, pravima građana, obrasci zahtjeva, zakonska regulativa, interni akti JU Centar za socijalni rad Velika Kladuša, Izveštaji o radu i finansijskom poslovanju Centra, programi rada i finansijskog poslovanja ove Ustanove, organizaciona struktura, novosti, projekti, kontakt informacije, razni linkovi i puno drugog sadržaja iz djelatnosti Ustanove.

2.5. Socijalna zaštita

U Federaciji BiH pojam socijalne zaštite, prema Zakonu o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom, predstavlja organizovanu djelatnost usmjerenu na osiguranje socijalne sigurnosti građana i njihovih porodica u stanju socijalne potrebe.

U dokumentima Evropske unije i Vijeća Evrope pojam „socijalna zaštita“ obuhvata sve državne i druge mjere i mehanizme kojima je cilj zaštita socijalno ranjivih skupina društva kao što su stari, bolesni, osobe sa invaliditetom, nezaposleni, siromašni, porodice sa djecom i sl.

U tom smislu socijalna zaštita u Federaciji BiH nije definisana u svojoj cjelovitosti iz čega proizilazi da će se u procesu pridruživanja Evropskoj uniji morati rješavati terminološka i suštinska pitanja u socijalnoj politici.

Provođenje oblika i mjera socijalne zaštite u 2011. godini, JU Centar za socijalni rad Velika Kladuša će usmjeriti na pružanje zaštite i pomoći za slijedeće kategorije građana:

1. djecu bez roditeljskog staranja;
2. odgojno zanemarenu i odgojno zapuštenu djecu;
3. djecu čiji je razvoj ometen porodičnim prilikama;
4. lica sa invaliditetom i lica ometena u fizičkom ili psihičkom razvoju;
5. materijalno neosigurana i za rad nesposobna lica;
6. stara lica bez porodičnog staranja;
7. lica sa društveno negativnim ponašanjem;
8. lica izložena zlostavljanju i nasilju u porodici;
9. lica i porodice u stanju socijalne potrebe kojima je usljed posebnih okolnosti potreban odgovarajući oblik socijalne zaštite;
10. drugi građani u stanju socijalne potrebe.

Citiranim Zakonom utvrđena su i osnovna prava koja mogu ostvariti pojedinac i porodica i to:

1. osnovna prava lica sa invaliditetom;
2. novčana i druga materijalna pomoć;
3. osposobljavanje za život i rad;
4. smještaj u drugu porodicu;
5. smještaj u ustanovu socijalne zaštite;
6. kućna njega i pomoć u kući;
7. usluge socijalnog i drugog stručnog rada.

Svim navedenim kategorijama građana JU Centar za socijalni rad Velika Kladuša će, u skladu sa, svojim nadležnostima i mogućnostima omogućiti ostvarivanje Zakonom utvrđenih prava tokom 2011. godine. Posebna pažnja će se usmjeriti na one građane i porodice koji su socijalno najviše ugroženi.

2.5.1. Osnovna prava lica sa invaliditetom (Neratni invalidi)

Prava osoba sa invaliditetom koja proizilaze iz Zakona o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i porodice sa djecom FBiH („Službene novine FBiH“ br. 36/99, 54/04, 39/06 i 14/09) su slijedeća:

1. lična invalidnina;
2. dodatak za njegu i pomoć od strane drugog lica;
3. ortopedski dodatak;
4. nabavci ortopedskih pomagala;

U svom dosadašnjem radu ova Ustanova nije bila u mogućnosti da omogući osposobljavanje za rad kao ni zapošljavanje lica sa invaliditetom iako je to Zakon predvidio, a također to neće biti u mogućnosti ni u 2011. godini.

Obim poslova će se znatno povećati u 2011.godini kada su u pitanju neratni invalidi. Pored novih zahtjeva i provođenja upravnih postupaka, u 2011.godini će se izvršiti revizija korisnika neratne invalidnine koji su ostvarili pravo do 31.03.2010. godini. Ova revizija će za nas značiti dodatni obim poslova i savjetodavnih objašnjenja strankama s obzirom na broj dosadašnjih korisnika čija će rješenja ukoliko budu ocjenjeni pozitivno morati ponovno proći reviziju od strane Federalnog ministarstva rada i socijalne politike. S obzirom na navedeno očekuje se širok obim poslova i veći materijalni izdaci kada je u pitanju potrošnja kancelarijskog materijala.

2. 5.2. Novčana i druga materijalna pomoć

Novčana i druga materijalna pomoć se sastoji od:

1. stalne novčane pomoći;
2. novčane naknade za njegu i pomoć od strane drugog lica;
3. druge materijalne pomoći.

2. 5. 3. Stalna novčana pomoć

Stalna novčana pomoć kao oblik zaštite lica i porodica u stanju socijalne potrebe, predstavlja obezbjeđenje minimuma naknade za socijalnu sigurnost korisnika. Pravo se temelji na osnovu nesposobnosti članova porodice za rad i privređivanje, prihoda za izdržavanje kao i utvrđivanja mogućnosti izdržavanja od strane bližih srodnika koji su po zakonu dužni da vrše obavezu izdržavanja.

Pored obezbjeđivanja davanja materijalne pomoći ovim licima ukoliko nisu sposobna da se staraju sama o sebi JU Centar za socijalni rad Velika Kladuša nastojati u 2011. godini obezbjeđiti smještaj u neku porodicu ili socijalnu ustanovu.

Zbog velikih promjena u strukturi porodice i porodičnih odnosa, migracionih kretanja očekivati je u 2011.godini porast broja starih lica bez porodičnog staranja, a kojima je potrebna posebna briga i zaštita.

2. 5. 4. Novčana naknada za pomoć i njegu od strane drugog lica

Novčanu naknadu za pomoć i njegu od strane drugog lica mogu ostvariti stara i nemoćna lica, kojima je zbog trajnih promjena u zdravstvenom stanju prijeko potrebna pomoć i njega od strane drugog lica. U 2011.godini očekuje se smanjenje broja korisnika zbog gore navedene revizije korisnika neratne invalidnine.

2. 5. 5. Jednokratne novčane pomoći

Ovaj oblik zaštite uključuje privremenu, jednokratnu i naturalnu pomoć. Jednokratna novčana pomoć se dodjeljuje za stanja socijalne potrebe nastale usljed nemogućnosti da se obezbijede osnovne životne namjernice, smrti jednog ili više članova porodice, povratka sa liječenja, otpuštanja sa izdržavanja kazne zatvora ili izvršavanja odgojne mjere, te i za druga stanja socijalne potrebe. Isplata jednokratnih novčanih pomoći i tokom 2011. godine realizirat će se, za Općinu Veliku Kladušu, preko JU Centar za socijalni rad Velika Kladuša.

Brojčano ove kategorije korisnika svakim danom je sve veći, te shodno tome potrebno je da Općina Velika Kladuša u 2011. godini planira u budžetu za 2011. godinu znatno veća namjenska sredstva za isplatu jednokratnih pomoći, jer se očekuje znatno veći broj opravdano podnesenih zahtjeva, zbog povećanja broja građana u stanju socijalne potrebe. U 2011. godini očekuje se povećanje broja zahtjeva za jednokratnu novčanu pomoć za 100% u odnosu na 2010. godinu.

2. 5.6. Usluge socijalnog i drugog stručnog rada

JU Centar za socijalni rad Velika Kladuša će i u 2011. godini pružiti mogućnost građanima za ostvarivanje prava na usluge socijalnog i drugog stručnog rada. To će moći ostvarivati pojedinci, porodice i društvene grupe, neovisno od materijalne mogućnosti korištenja nekog od oblika socijalne zaštite, radi zaštite njihovih prava i interesa i sprečavanja pojava i ublažavanja posljedica socijalnih problema. Ukoliko se stvore uslovi za kadrovsko i materijalno jačanje doći će do poboljšanja uslova za timski, preventivni i savjetodavni rad.

2. 5.7. Porodična zaštita

Porodična zaštita uređena je citiranim Porodičnim zakonom i Zakonom o zaštiti od nasilja u porodici. Ona obuhvata uređivanje odnosa u porodici i zaštitu od nasilja u porodici. Centar za socijalnu rad ima veoma značajnu ulogu u provođenju Porodičnog zakona prije svega kada su u pitanju brak i pravni odnosi u braku, odnosi roditelja i djece, usvojenje, starateljstvo, pravni odnosi vanbračne zajednice žene i muškarca, te druga prava i dužnosti članova porodice. Tokom 2011. godine ova Ustanova će značajnu pažnju posvetiti: zaštiti privatnosti porodičnog života, ravnopravnosti, međusobnom pomaganju i poštovanju članova porodice, obavezama roditelja da osiguraju zaštitu interesa i dobrobiti djeteta i njihovoj odgovornosti, podizanju, odgajanju i obrazovanju djeteta, osiguranju zaštite porodice i djeteta, pružanju starateljske zaštite djeci bez roditeljskog staranja i odraslim osobama koje nisu sposobne starati se o sebi, svojim pravima, interesima i imovini. Sve ovo ostvarivat će se putem odgovarajućih seminara, savjetovanja i konkretnih pružanja pomoći na terenu i u prostorijama ovog Centra.

U oblasti naznačenih poslova u 2011. godini planira se uraditi sljedeće:

1. pomoći u sređivanju konfliktnih situacija u porodici;
2. voditi postupke starateljstva;
3. posredovati prije tužbe za razvod braka;

JU Centar za socijalni rad Velika Kladuša pretpostavlja da će se poslovi iz gore naznačenih oblasti u odnosu na 2010. godinu povećati za 10%.

2.5.8. Smještaj lica u drugu porodicu

Smještaj u drugu porodicu ostvaruju djeca i druga lica kojima je potrebna stalna njega i pomoć radi zadovoljavanja njihovih životnih potreba, a ne mogu ih ostvariti u krugu vlastite porodice ili na drugi način.

JU Centar za socijalni rad Velika Kladuša će tokom 2011. godine posvetiti maksimalnu pažnju ovom pitanju. Primjeniti će jedinstvene instrumente i obrasce za registraciju, edukaciju i postupak odabira potencijalnih hraniteljskih porodica koje su pogodne za provođenje hraniteljstva odnosno porodičnog smještaja djece bez roditeljskog staranja. To će svakako doprinijeti stabilizaciji sistema socijalne sigurnosti građana.

Tokom 2011. godine, očekuje se porast broja djece koja će biti smještena u drugu porodicu.

2. 5.9. Smještaj u ustanove socijalne zaštite

Smještaj u ustanove socijalne zaštite i u 2011. godini moći će ostvariti lica kojima je potrebna stalna briga i pomoć pri zadovoljavanju njihovih životnih potreba, a ne mogu ih ostvariti u vlastitoj porodici ili na neki drugi način.

Očekuje se povećan rast potreba za ovakvim vidovima socijalne zaštite, a jedan od razloga je socialno - ekonomsko stanje u društvu i sve veća nebriga srodnika i obveznika izdržavanja prema članovima porodice. Ovo upućuje na zaključak da je sve odsutnija solidarnost, humanost i druge pozitivne društvene vrijednosti u porodicama koje su prvenstveno obavezne voditi brigu o svojim srođnicima.

Kada je u pitanju smještaj djece u ustanove socijalne zaštite može se reći da će JU Centar za socijalni rad Velika Kladuša i u 2011 godini raditi na tome da to pravo ostvare djeca bez roditeljskog staranja kojima je potrebna stalna njega i pomoć u zadovoljavanju njihovih životnih potreba. Ovakav smještaj smatramo samo privremenim rješenjem i tokom 2011. godine će se raditi mnogo više na smještaju djece u porodice.

2.5.10. Zaštita civilnih žrtava rata

Tokom 2011. godine JU Centar za socijalni rad Velika Kladuša nastaviti će, u okviru svoje Zakonom utvrđene nadležnosti, pružati pomoć i zaštitu civilnim žrtvama rata. Zalagati će se posebno za ostvarivanje slijedećih prava:

1. ličnu invalidninu ili mjesečno lično novčano primanje;
2. dodatak za njegu i pomoć od strane drugih lica;
3. ortopedski dodatak;
4. porodičnu invalidninu;
5. psihološku i pravnu pomoć;

Ukoliko u 2011. godini krene revizija civilnih žrtava rata to će dodatno povećati obim poslova u JU Centru za socijalni rad Velika Kladuša i proizvesti dodatne komplikacije s obzirom na broj korisnika prava na ličnu invalidninu, ortopedski dodatak, dodatak za njegu i pomoć od strane drugog lica, lično mjesečno novčano primanje, te broj korisnika porodične invalidnine. U 2011. godini očekuje se veći broj zahtjeva za priznavanje prava na porodičnu invalidninu od strane supruga poginuli boraca Autonomne pokrajine Zapadna Bosna s obzirom na njihovu dobnu starost (mogu podnijeti zahtjev za priznavanje prava sa navršenih 55.godina starosti). Uveliko će to dovesti do privremenog izvođenja iz prava sauživalaca i sa istima uvođenje u pravo lica koja su po prvi put ostvarila pravo. Sva rješenja će ponovno morati proći reviziju od strane drugostepenog organa tj. Ministarstva zdravstva i socijalne politike Unsko sanskog kantona. Nadalje, tu je i veći broj postupaka koji nisu okončani, jer su stranke pokrenule upravne sporove kod Kantonalnog suda u Bihaću. U 2011. godini očekuje se da će se postupci koji su u toku pozitivno okončati.

Sve navedeno dovesti će do povećanja administrativno-pravnog posla, te savjetodavnih i drugih upustava, kako u vezi sa pristupom, tako i sa načinom ostvarivanja i regulisanja prava u skladu sa Zakonom o osnovama socijalne zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom.

2.6. Zaštita porodica sa djecom

JU Centar za socijalni rad Velika Kladuša će i u 2011. godini nastaviti aktivnosti koje će omogućiti osiguranje porodice kroz materijalna i druga davanja, radi pomaganja u podizanju, odgoju i zbrinjavanju djece, kao i njihovom osposobljavanju za samostalni život i rad, u najboljem interesu djeteta, u skladu sa nadležnostima utvrđenim Zakonom.

Zaštita porodica sa djecom imaće za cilj:

1. da se djeci osiguraju približno jednaki uslovi za zdrav i pravilan tjelesni intelektualni i emocionalni razvoj u porodici;
2. pomoć u ostvarivanju njene reproduktivne uloge, njezi, podizanju, odgoju i zaštiti djece i poboljšanju kvaliteta života porodice;
3. razvijanje humanih odnosa u skladu sa načelima građanskog morala i solidarnosti.

Djetetu bez oba roditelja ili jednog roditelja, porodici koja ima dijete ometeno u fizičkom ili psihičkom razvoju i porodici u kojoj su oba ili jedan roditelj invalidi, osiguraće se povoljni uslovi u sticanju i ostvarivanju prava i veći iznosi materijalnih i drugih davanja utvrđenih zakonima (FBiH i USK-a).

Prava koja se tiču zaštite porodica sa djecom utvrđena zakonima, i to:

1. Naknada umjesto plaće ženi – majci, odnosno drugom licu u radnom odnosu za vrijeme dok odsustvuje s posla, radi trudnoće, porođaja i njege djeteta Ovo pravo ostvaruju naprijed navedena lica podnošenjem zahtjeva sa potrebnom dokumentacijom JU Centar za socijalni rad Velika Kladuša, koja na osnovu priložene dokumentacije provodi upravni postupak i donosi odgovarajuće rješenje.
2. Pomoć majkama – porodiljama van radnog odnosa, navedena pomoć iznosi 100,00 KM, te je za ostvarivanje prava uz zahtjev potrebno priložiti odgovarajuću dokumentaciju. JU Centar za socijalni rad je nadležan za provođenje postupka i donošenje odgovarajućeg rješenja.

2.7. Zdravstvena zaštita

Zdravstvena zaštita socijalno ugroženih građana Općine Velika Kladuša i u 2011. godini biće jedan od važnijih segmenta u radu ove Ustanove. To se prije svega odnosi na:

1. korisnike socijalne pomoći;
2. civilne žrtve rata i članove porodice civilne žrtve rata
3. neratne invalide;
4. osobe koje boluju od tuberkuloze, malignih oboljenja i dr.
5. djecu i odrasle osobe smještene u ustanove socijalne zaštite

Radi se, dakle, o kategorijama građana koje ne ostvaruju zdravstvenu zaštitu po bilo kom drugom osnovu.

U 2010. godini u Općini Velika Kladuša, zdravstvenu zaštitu zaključno sa 31.12.2010. godine koristilo je 2.386 lica, u istoj godini podnešeno je 704 zahtjeva za ostvarivanje navedenog prava, a u 2011. godini predpostavlja se da će se broj zahtjeva za ostvarivanje prava na zdravstveno osiguranje znatno povećati.

2.8. Rad na prevenciji i spriječavanju negativnih društvenih pojava

2.8.1. Rad sa odgojno zapuštenom delikventnom djecom i omladinom

Rad sa djecom i omladinom koji imaju problema u ponašanju, JU Centar za socijalni rad Velika Kladuša će tokom 2011. godine, organizovati samostalno u okviru svojih nadležnosti, saradnju sa roditeljima, MUP-om, pravosudnim organima, organima tužiteljstva, odgojno – obrazovnim ustanovama i raznim institucijama koje se brinu o ovoj populaciji. Ova Ustanova će razvijati i ostvariti koordinirani rad svih navedenih faktora radi efikasnijeg

suzbijanja pojava društveno neprihvatljivog ponašanja i radi bolje socijalizacije djece i omladine na području Općine Velika Kladuša.

Prioritet u radu sa ovom kategorijom maloljetnika biće, prije svega, djelovanje na sprečavanju i otklanjanju uzroka koji dovode do pojave odgojne zapaštenosti i delikventnih ponašanja, u skladu sa mogućnostima za koje se zna da su uslovljene socijalno-ekonomskim, kadrovskim, materijalno-tehničkim i drugim faktorima.

2.8.2. Nasilje u porodici

Pojava nasilja u porodici na području Unsko sanskog kantona ali i čitave Bosne i Hercegovine, predstavlja veliki društveni problem i kao takav zahtjeva maksimalnu uključenost svih vladinih i nevladinih institucija.

Zakonodavna vlast je prepoznala problem i raširenost nasilja u porodici i u tom smislu je 2005. godine donesen Zakon o zaštiti od nasilja u porodici FBiH koji u članu 7. navedenog zakona naglašava dužnost prijavljivanja nasilja kao obavezu svakog pojedinca, odnosno vladine i nevladine institucije. Zakon nadalje definiše i obaveze institucija koje imaju bitnu ulogu u rješavanju slučajeva nasilja od momenta prijavljivanja, gdje ključnu ulogu ima policija, te Centar za socijalni rad koji prati izvršavanje izrečenih zaštitnih mjera kao i nadzor nad maloljetnom djecom, te tužilaštvo kao najvažnija institucija u dijelu krivičnog gonjenja nasilnika, odnosno sud koji donosi konačnu odluku.

JU Centar za socijalni rad Velika Kladuša će u skladu sa svojim ovlaštenjima i u 2011. godini raditi na unapređenju zaštite žrtava nasilja u porodici, prevencijom nasilja u porodici, te sa razvojem mjera zaštite prava i dobrobiti osoba izloženih nasilju u porodici.

2.8.3. Trgovina ljudima

Trgovina ljudima je prilično raširena pojava i u našem društvu, ali je još uvijek prilično tabu tema, o kojoj se javno iz razno – raznih razloga, malo govori. Postoje međunarodne norme deklaracije i konvencije koje ovu oblast regulišu i postoje domaći zakoni, koji se manje ili više, na određenim prostorima primjenjuju, odnosno ne primjenjuju. Prema Evropskoj konvenciji o borbi protiv trgovine ljudima: „Trgovina ljudima podrazumijeva iskorištavanje prostituiranja drugih ili nekih drugih oblika seksualnog iskorištavanja, prinudni rad ili usluge, ropstva ili postupke slične ropstvu, služenje ili vađenje organa“. JU Centar za socijalni rad Velika Kladuša će u 2011. godini, u skladu sa svojim nadležnostima i zahtjevima policijskih i pravosudnih organa uključivati se u rješavanje ovih eventualnih problema, ukoliko se pojave na području Općine Velika Kladuša.

2.8.4. Skitnja i prosjačenje

Skitnja maloljetnika i prosjačenje su stalne, nekad manje nekad više, izražene pojave. JU Centar za socijalni rad Velika Kladuša se njima do sada nije bavila kontinuirano. Međutim, u 2011. godini će se više uključiti u proučavanje i spriječavanje ovog društvenog problema (samostalno) u okviru nadležnosti i u saradnji sa drugim, naročito policijskim, organima.

Problem skitnje i prosjačenja ova Ustanova ni u 2011. godini sustavno ili referatski neće moći kvalitetno rješavati zbog poznatih razloga (nedostatka kadrova i sredstava), ali će u okviru redovne djelatnosti evidentirati pojave i obrađivati će ih svi stručni radnici po mjesnoj nadležnosti uz primjenu stručnog socijalno – pravnog i psihološkog rada. Nastojat će se utvrditi tačna evidencija osoba zatečenih u skitnji i prosjačenju.

Do podataka o porodicama čiji se članovi bave prosjačenjem dolaziti će se radom na terenu, putem mjesnih zajednica, zdravstvenih ustanova, škola i drugih institucija. A dalju saradnju na prevenciji, sprečavanju i sankcionisanju pojava JU Centar za socijalni rad Velika Kladuša će ostvarivati sa Policijskom stanicom Velika Kladuša. U 2011. godini ove aktivnosti će se više intezivirati.

2.9. Posredovanje u razvodu braka

Pored redovnih (osnovnih) aktivnosti ova Ustanova će se u 2011. godini baviti i drugim, veoma važnim i veoma složenim poslovima, koji zahtijevaju individualni i timski stručni rad, a to se odnosi na posredovanje prije razvoda braka. Ovu aktivnost JU Centar za socijalni rad Velika Kladuša kao ovlaštenu posrednik za područje Općine Velika Kladuša provodit će u skladu sa Porodičnim zakonom F/BiH. Navedeno podrazumijeva:

3. razgovore i pokušaje mirenja osoba u bračnoj zajednici;
4. uzimanje izjava od oba partnera;
5. izrada mišljenja o povjeri djece pri razvodu braka
6. izrada mišljenja o kontaktiranju roditelja sa djecom poslije razvoda braka;
7. dogovor o učešću roditelja o izdržavanju djece kod kojih ona neće živjeti;
8. posredovanje po zajtjevu bračnih drugova prije podnošenja tužbe za ratvod braka.

Zbog ukupnog stanja u društvu (neuređen sistem, nezaposlenost, drugi problemi mladih), kao i zbog poremećenih društvenih vrijednosti, te iz drugih razloga očekuje se porast razvoda brakova, u 2011. godini, u odnosu na 2010. godinu. Nakon provedenih naprijed navedenih aktivnosti ova Ustanova će se na pozive Općinskog suda Velika Kladuša odazivati na pripremama ročišta i glavne rasprave.

Nakon obilaska porodica Centar će Općinskom sudu Velika Kladuša na njegov zahtjev dostavljati podatke o: imovinskim prihodima roditelja malodobne djece, te o ličnim i porodičnim prilikama malodobne djece.

2.10. Administrativno-tehnički poslovi

Radi se o poslovima koji nisu niti jednim Zakonom utvrđeni kao obaveza JU Centar za socijalni rad Velika Kladuša, ali ih ova Ustanova obavlja, što uvećava njezin obim poslova, traži dodatno angažovanje osoblja i određena materijalna sredstva. Pored uobičajenih poslova administrativnog radnika Radi se o izdavanju uvjerenja o poslovnoj sposobnosti

4. FINANSIJSKI PLAN POSLOVANJA

Ekonomski kod	NAZIV	Plan za 2011
1	2	3
610000	Doznake nižim potrošačkim jedinicama	397.444,91
610000	Doznake za tekuće izdatke	397.444,91
611000	Plaće i naknade	301.732,57
611100	Bruto plaće	272.288,57
611110	Neto plaće i naknade	187.041,25
611120	Porez na plaću	-
611121	Poseban porez na plaću	-
611130	Doprinosi iz plaće	76.787,00
611200	Naknada troškova zaposleni	29.444,00
611221	Naknada troškova prevoza	4.100,00
611222	Naknada za topli obrok	22.344,00
611223	Regres za godišnji odmor	-
611225	Pomoć u slučaju smrti ili bolesti	3.000,00
611226	Otpremnina kod odlaska u penz. ili gub.	-

	posla	
612100	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	26.005,00
612111	Doprinos poslodavca	26.005,00
612112	Doprinos za trudničko bolovanje	-
612113	Doprinos za sport i kulturu	-
613000	Izdaci za materijal i usluge	66.743,23
613110	Dnevnice i putni troškovi	3.950,00
613200	Izdaci za energiju	6.900,00
613211	Izdaci za električnu energiju	-
613212	Izdaci za grijanje	-
613300	Izdaci za komunalne usluge	13.050,00
613311	Izdaci za vodu i odvoz smeća	950,00
613312	Izdaci za PTT usluge	12.100,00
613400	Izdaci za nabavku materijala	8.650,00
613411	Izdaci za administrativni materijal	7.500,00
613412	Izdaci za službena glasila i stručnu literaturu	700,00
613413	Izdaci za materijal za čišćenje	450,00
613418	Izdaci za ostali materijal	-
613500	Izdaci za usluge prevoza i gorivo	3.450,00
613511	Izdaci za gorivo za prevoz	3.000,00
613512	Izdaci za registraciju vozila	450,00
613600	Unajmljivanje imovine i opreme	-
613611	Zakupnina poslovnog prostora	-
613700	Izdaci za tekuće održavanje	3.000,00
613711	Materijal za opravku i održavanje	3.000,00
613712	Usluge opravke i održavanja	-
613800	Izdaci za osiguranje i bankarske usluge	1.380,00
613811	Izdaci za osiguranje stalnih sredstava	-
613812	Izdaci za osiguranje zaposlenih	-
613813	Izdaci za bankarske usluge	1.380,00
613900	Ugovorene usluge	26.458,23
613911	Usluge medija	400,00
613912	Izdaci za reprezentaciju	-
613913	Izdaci za stručno obrazovanje	
613914	Sudska izvršenja Sporne obaveze	-
613915	Medicinska vještačenja	15.000,00
613932	Pravne – advokatske usluge	-
613974	Naknada za privremene i povremene poslove	10.200,00
613983	Posebna naknada 0,5% na dohodak	858,23
	Jednokratna socijalna davanja	58.640,00
613921	Jednokratne socijalne pomoći	50.000,00
613921	Troškovi sahrana	8.640,00

Planirani budžet JU Centar za socijalni rad Velika Kladuša u 2011. godini znatno je manji u odnosu na predhodnu godinu. Maksimalno se vodilo računa o potrošnji i uštedama.

Stavka jednokratne pomoći i medicinska vještačenja za nešto malo je povećana u odnosu na 2010.godinu. U 2011. godini očekuje se porast zahtjeva za jednokratne novčane

pomoći i do 100% u odnosu na predhodnu godinu zbog teške socijalno-ekonomske situacije stanovništva Općine Velika Kladuša.

U godini koju obuhvata ovaj plan nismo planirali kupovinu automobila, dva računara i regres za godišnji odmor.

Napominjemo ako bi došlo do promjena koje su vezane za planirani budžet u smislu njegovog smanjenja, funkcioniranje JU Centar za socijalni rad Velika Kladuša bi bilo upitno, jer su planirana sredstva minimum, minimuma.

4. ZAKLJUČAK

Iz svega ranije navedenog može se zaključiti da pored klasičnih oblika socijalne zaštite u ovom programskom periodu prioritet treba dati primjeni i razvoju otvorenih, kao i preventivnih oblika socijalne zaštite svih kategorija korisnika, a u cilju obezbjeđenja zadovoljavajućeg tretmana i veće obuhvaćenosti stanovništva u stanju socijalne potrebe sa područja Općine Velika Kladuša. Sprovođenje socijalne zaštite u 2011. godini mora biti okrenuto zadovoljavanju potreba pojedinca, porodice i grupa, posebno onih lica kojima je duže vremena ili trajno potrebna društvena pomoć. Također, se iz ovog Programa može zaključiti da će u JU Centar za socijalni rad Velika Kladuša u 2011. godini doći do enormnog povećanja obima poslova, prvenstveno povećanja broja predmeta u upravnom postupku, koji po svojoj prirodi ne spadaju u oblast socijalne zaštite. Doći će i do povećanja svih drugih poslova, prije svega stručnih vezanih za provođenje neposrednih oblika socijalne zaštite, pravnih, finansijskih i administrativno-tehničkih poslova. U vezi s tim radnici JU Centar za socijalni rad Velika Kladuša očekuju od Osnivača da u 2011. godini posveti znatno veću pažnju kadrovskom i materijalnom jačanju JU Centar za socijalni rad Velika Kladuša, kako bi što kvalitetnije mogla odgovoriti na socijalno – ekonomske i pravne poslove. U cilju što kvalitetnije realizacije zakonskih i programskih zadataka koji stoje pred ovom Ustanovom, svi stručni radnici su obavezni da permanentno prate najnovija dostignuća iz ove oblasti, proučavaju i rješavaju svakodnevne zadatke. Isto tako su radnici obavezni da pohađaju stručne seminare u cilju edukacije, uspješnijeg i kvalitetnijeg izvršavanja zadataka. Dajemo na znanje putem ovog programa, da je nemoguće predvidjeti konkretan i tačan obim poslova, broj predmeta i rokove za izvršenje iz razloga što je mnoštvo radnih zadataka takve prirode da predmet ne možemo odložiti u pasivu, jer su problemi na kojima radimo trajni i zahtjevaju stalan tretman.